

ELŐFIZETÉS:
Egész évre . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.
A lap szellemi részét
illető küldemények a
szerkesztőnek, anyagiak
a laptulajdonosnak kül-
dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyiltér sora 25 kr.
Bélyegdíj minder hircsónél
30 kr.
A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyvomd-
jában és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

A budget.

Zombor, ápr. 4.

(i) Az a költségvetés, melyet Wekerle a folyó év államháztartására vonatkozólag egy nagyszabású, mindenfelé méltó feltűnést keltett expose kíséretében még a múlt év végén terjesztett az azóta feloszlott országgyűlés elé, s mely most minden változtatás nélkül képezi alapját a tárgyalásnak, megérdemli, hogy a ház minden kötelességtudó tagja pártkülönbség nélkül őszinte örömmel fogadja.

Es most az általános tárgyalás befejeztével, az ebből merített tanúságok tekintetbe vételével van egy kis reményünk, hogy az ellenzék is leterjeszi eddigi harcomdorát s olyan fegyverekkel küzd, amint ez a nagyszabású, általános elismerést érdemlő nagy mű megérdemel.

Ezzel a mostani budgetvel lett befejezett tény a deficitekből való kibontakozás, mely után most már jogosan gondolhatunk beligazgatásunk számos függő kérdésének és igényének megfelelő, égetően szükséges rendezésére.

Most már az államadósságok törlesztésére nem vétetik fel külön összeg, mint a múlt években, mert szükségtelen a külön fedezet, — mely azelőtt mintegy 13 milliót meghaladó összeg volt, szükségtelen pedig azért, mert elszórtan a költségvetés tételei között hét és fél millió forint fordítatik törlesztésre. Igaz ugyan, hogy a konverzió következtében a törlesztési kvóta nagyon megapadt, az államadósságok lejáratainak, illetőleg a törlesztés nagymérvű előretolásának következtében.

Kedvező jelenség még e tekintetben az is, hogy az államjóságoknak értékesítését mindig nagy mértékben vettük eddig fedezetül igénybe; voltak évek, hogy tíz milliót meghaladó fedezet ebből a forrásból szereztetett, sőt a legutóbbi évben is 7 millióval szerepelt e tétel, — míg most e címen csak két és fél millió van felvéve. Ez azért bir fontossággal, mert ez olyan forrása az államháztartás bevételeinek, amelyre állandóan és minden körülmények között számítani nem lehet. Ennek következtében igen helyes, ha arra törekedünk, hogy az államháztartás állandó tényezői közül ez a forrás nélkülözhetővé tétessék.

Szóval pénzügyi viszonyaink kezdik minden tekintetben megütni a szilárd rendezettség nivóját, mely után most már a pénzügyi kormány hozzáfoghat ahhoz a komoly, bár zajtalan, de munkában

lévő terve megvalósításához, mely ebben a három szóban összpontosul: közteherviselés arányosabbá tétele.

Wekerle mindenesetre rendelkezik azzal a tehetséggel s munkakedvvel, hogy eme szép terve megvalósulása elé legteljesebb bizalommal tekinthessünk.

Es eme terv megvalósulására nagy szükségünk van, mert a közteherviselés arányosabbá tétele eszméjében nemcsak nemzetgazdasági tényezők igazságos előterbe helyezése nyilvánul, hanem ebben pénzügyi garancia is van, amennyiben minél arányosabban oszlik meg a teher és minél jobban van az mérve az illető nemzetgazdasági tényező erejéhez, annál biztosabban folyik az be, — és mennél aránytalanabban sujtja a szegényeket, annál inkább átváltozik ez a fedezeti mód teljesen megbízhatlan forrássá.

Ezért elkerülhetlenül szükséges a Wekerle által kilátásba helyezett reformja némely fogyasztási és egyenes adónak.

A budget. A költségvetési törvényjavaslatot mindössze 2 napi vita után általánosságban elfogadta a képviselőház s ez remélhetővé teszi, hogy a budget törvény megalkotható lesz, még mielőtt a kormánynak adott öt havi költségvetési felhatalmazása lejárna s nem fog beállni a további indennitvénye a szükségére. E héten mindenesetre le fogja a ház részleteiben is tárgyalhatni a költségvetési előirányzat jelentékeny részét. Az egyes tárcák budgetjei közül leghosszabb vitára a vallás- és közoktatásügyi fog alkalmat szolgáltatni, a melynek körébe az ellenzéki pártok beszándékoznak vonni a függő egyházpolitikai kérdéseket. A költségvetésnek e része azonban minden valószínűség szerint csak a husvéti szünidő után kerül sorra.

A szerb egyház szervezete. Brankovics György szerb patriárka április 4-ére, tegnapra, hivta össze a szerb egyházi kongresszus állandó választmányát a múlt év őszén megkezdett egységes egyházi szervezet befejezése és végleges megállapítása végett. Az állandó választmány tagjai a patriárka elnökleite alatt: Dimitrievics Nektár versei püspök, Ruvarác Hilárián gergetegi arhimandrita, Vlahovics János nagyikindai esperes, Makszimovits Miklós szabadkai földbírtokos, Nedelykovics Tódor zimonyi, Jagics József mohácsi ügyvédek, Rogulics Mihály vukovári bírtokos és Stefinovics Branko dr. temesvári orvos. A tanácskozás tűzetes tárgya az egyházi peres ügyekben követendő eljárás és a fegyelmi szabályzat lesz. Ugyan e napon Sztójacskovics Sándor elnökleite alatt összeült a kongresszus által kiküldött 15 ös bizottság is. E tanácskozások befejezése után, a husvét és plunksd közötti időközben össze fogják hívni a karlócai szerb kongresszust, mely a megalkotott, mintegy 600 szakaszra terjedő egyházi tervezet felett végleg fog dönteni. A kongresszus tárgyalásai, a mai helyzet

jelentőségeiből ítélve, érdekeseknek, de viharosoknak is ígérkeznek, mert a világi elem a tervezettel sehogy sem tud megbarátkozni.

Helyi és megyei hírek.

Adakozások az árvamegyeieknek. Az árvamegyei inségesek javára lapunk szerkesztősége utján újabbban a következő adományok folytak be: Az „Elfánt“ szállodai asztaltársaság gyűjtése 3 frt. Ehhez hozzáadva a lapunk mult számában kimutatott 378 frt 79 krt, összesen befolyt 381 frt 79 kr.

Nyugtázás. A „Bácska“ című lapnak Zomborban. 262. eln. szám. Árva vármegye Főispánja. Vonatkózással hozzám intézett postaltárványára, van szerencsem cimedet értesíteni, hogy vármegyém inségesei részére küldött 230 frt 45 kr, azaz kétszázharminc forint 45 krnyi összeget mint gyűjtést kezembe vettem és azt rendeltetése szerinti felhasználás céljából a vármegyei inségbizottsághoz áttettem. Miről midőn cimedet értesitem, fogadja ezen nagylelkű jótéteményeért legmelegebb köszönetemet. Alsó-Kubin, 1892. évi március hó 22 én. Szmrecsányi György, főispán.

A honvédség köréből. Báró Bibra Frigyes, m. kir. honvédeztredes, őrnagy korában a mi honvédszázalajunknak is volt parancsnoka, s a ki azóta a nagykanizsai honv. ezredparancsnoka volt, mint a „Rendeleti Közlönyben“ olvassuk, nyugalomba vonult.

Kinevezés. Ófelsége az igazságügyi miniszter előterjesztésére, Valkó Pál, szegedi ítélőtáblai fogalmazót, az újjvidéki törvényszékhez bírónak nevezte ki.

Athelyezések. Ifj. Kósa Károly zombolyai kir. járásbírói aljegyző a bajai és Dózsa Elemér apatini kir. járásbírói aljegyző a zombolyai kir. járásbírói aljegyző helyettesítették át.

Elismerés. A m. kir. pénzügyminiszterium f. évi március hó 22-én 7249. sz. a. kelt rendeletével Keke-zovich Máttyás, Glozán község jegyzőjének, az adóbe-hajtás körül kifejtett sikeres tevékenysége felett elismerését nyilvánította, amihez a zombori pénzügyigazgató-ság is hozzájárult.

Pályázatok vannak hirdetve a bajai kir. járásbírói aljegyző betöltendő albirói és a zombori m. kir. pénzügyigazgatóságnál betöltendő irodatiszti állásokra.

Közygűlés. A zombori jótékony magyar nőegylet e hó 3 án közgyűlést tartott, amelynek legfontosabb tárgya a tisztújítás megejtése volt. Ez a következő eredménnyel ejtetett meg: elnök lett: Esztergamy Borbála, alelnök: Mihályi Jánosné, pénztárnok: Esztergamy Károly, titkár: dr. Geringer Pál, választmányi tagok: Barthal Józsefné, Beke Gyuláné, Bittermann Nándorné, Danczer Kornélné, Frey Imréné, Hauke Imréné, Heinecz Kálmánné, id. Hus-véth Istvánné, Jeszenszky Dezsóné, Joksmann Kálmánné, Kozma Lászlóné, Lang Flóriánné, Lovászy Mártonné, Stvrtezky Ferencné, Szemző Gyuláné, Szemző Istvánné, Szilágyi Mórné, Tápay Istvánné, Thim Józsefné, Trischler Ferencné, Wolf-Esztergamy Mária.

A tankerületi főigazgatói állás ürese-désben. Megiudultak szelvényben a kombinációk: ki fog-

A „BÁCSKA“ tárcája.

Prolog.

Irta: *Dömötör Pál.*

A jelenléti inségesek javára Zomborban, 1892-ik évi április hó 2-án ren-dezett hangversenyen szavalt: dr. Horváth Akosné.

Egekbe nyúló, égszínű hegyek!
Örökzöld fenyvesektől koszorúzva!
Sűrű, sötét gyászt mért öltöztetek?
Hiszen közelg, hisz itt a tavasz ujra;
A tél bilincse megtörött, vidáman
Lejt ki alóla a patak,
S mentén a nap sugári nemsokára
Virágokat fakasztanak.
Virág magához vonzza majd a méhet —
S a völgy a jámbor, méhszorgalmu népet.
Oh, szép napok közelgenek feléd,
Bércék kies hazája, hegyvidék!
Magyarhon ékessége te!
Tündéri szép költészete!

S te mégis oly bús, olyan szomorú vagy,
Miként a gyászos szívű jó anya,
Ki ott virraszt, megtörve: gyermekének
Halálos ágya mellett. Oh, igen:
Virrasztasz. Halvány hold sugárai
Halotti leplet vonnak völgyeidre,
Mely mint terítő, készen várja már

Halottait, a legszörnyűbb haláltól
Elhullott gyermekid. Az agg, a férfi,
A nő, az ifju, gyermek mind betegje
A végsínségnek, és ha nincs segély, a
Szegény nép áldozatja lesz. Im itt
E roskadt alak: ez a reszkető kéz
Munkában tölte hosszú életet,
S az volt a véresverejtő munka:
Sziklák között termelve a kalászt!
S ha elfáradtan hajtá le fejét,
Nem puha pázsit: kő volt a fejalja.
S ő mégis fáradt, küzdött s nem hagyá el
A szűken termő édes honi földet.
És most, végnapja hogy közelg, nyugodtan
Be sem várhatja — egyetlen jutalmul!
Zaklatja őt, elérni azt korábban,
A szörnyű inség, — és övéi közt
Az edzett férfi, ez az egyszerű,
E sziklájához oda szokott lélek,
Prometheusznak kínját érzi most!
Végig tekint az aggon, hű neje,
Egész családján, és bár érc az izma,
Nem bír erővel, hogy segítne rajtok —
S nem bír az ifju, hogy segítne hozzá.
S köztük a nő is, szelíd házi nemtő,
A hű élettárs jó és rossz napokban,
Ki mint az inda fájához fonódik,
Úgy csüng a férjén elválhatlanul, —
Ki mint a földet az ég boltoztatja,

Egész családját úgy öleli át, —
Ki a befénylő napnál melegebben
Tekint bölcsőben nyugvó gyermekére, —
Ki az örömet, bűt nemcsak megosztja,
De meg is nemesíti, — a ki első,
Ha vigasztalni kell s mindig utolsó
A kétségbeesésben: oh, a nő is
Lehulló inda már, — erőtlennül,
Mint ingó árny bús sírhalmok között
Jár-kél — s borul le síró gyermekéhez.

És ő is, ő is: gagyogó ajakkal
Nem földi lény, ártatlan égi angyal,
Egyenlő kincse kunyhó s palotának,
Kit földi gondra égiek bizának,
Kinek fájdalma egy köny cseppiben
Szívünkbe oltva tengerré leszen,
S örök a vád, ha nyomorogva szenved,
Még ő is, ő is éheznek, a — gyermek!

Oh, lássátok meg esdő kis kezét,
Segélyt könyörgő, könyező szemét, —
Oh, halljátok meg síró panaszát,
Minden nyomornak legfájóbb szavát,
S a mit szülőitől nem kaphatott:
Juttassatok ti neki, adjatok
Melengető ruhácskát, kenyeret —
Könyörületes szívű emberek!
És adjatok még a szülők kezébe
Segélyt! Erőt egy tengő árva népbe.

lalja el a főpáttá kinevezett Fehér Ipoly örökét, a szegedi tankertületi igazgatói székét. Három név is van forgalomban, ezek közt a legemlegettebb Magyar Gábor, a szegedi főgymnasium kiváló igazgatója és két budapesti piarista, Schmidt Gusztáv és Maywald nevét emlegetik. A kinevezés persze nem esik épen egészen közre, amit bizonyít az a körülmény, hogy a főigazgatói állás egyelőre helyettesrel fog betölteni. Fehér Ipoly főpáttá maga tett lépéseket eziránt a vallás- és közoktatásügyi miniszternél, aki meg is ígérte, hogy a helyettesítésről a legrövidebb idő alatt gondoskodni fog. Mi úgy hisszük, hogy a helyettes Magyar Gábor igazgató lesz, hogy annál közelebb legyen a főigazgatói székhez, melyre érdemesebb férfit nem találnának. A helyettes kinevezése után a hivatalt azonnal átadja a főpáttá.

Jegyzői szigorlatok. Az idei tavaszi közjegyzői szigorlatok terminusai véglegesen megállapítottak a napokban. Április hó 12. és 13-ik napja van e célra kitűzve; első nap az írásbeli a második nap a szóbeli vizsgálatok fognak megtartatni, melyek megejtésére két bizottság fog alakítani.

Száz asszony egy deputációban. Mesének hitték kezdetben s ime a miről mint hihetetlenről beszéltek, csakugyan megtörtént. Száz tagu asszonydeputáció tisztelt a napokban az igazságügyi miniszter előtt. — Ismeretes mindenesetre közönségünk előtt a Tomits János, újvidéki lapszerkesztő esete, a ki a felesége becsületét azzal akarta megmenteni, hogy a rágalmozót a vasuti indóházban egy konyhakéssel leszurta. Tomits most feygházban ül le a vérbosszu jutalmát s odahaza keseregnek afölött, hogy a hitvesi böcsület védelmezője ilyen sorsra jutott. Visontai Soma dr. ügyvéd, a ki védője volt Tomitsnak s aki a védelemmel mandátumot is szerzett magának, még a választások előtt föllármázta Újvidék asszonyait, hogy egy 100 tagu asszonydeputáció menesszessék a király elébe kegyelmet kérni az elítéltek, mert az elítelt a „hitvesi böcsület martirja!“ És a deputáció csakugyan össze is verődött s a napokban föl is ment Budapestre a miniszter elébe. A királyi kihallgatás persze dugába dőlt; így is elég a furcsaságból! A küldöttséget Visontai Soma dr. ügyvéd vezette az igazságügyi miniszter elé és ő mondta el a küldöttség megjelenésének célját. Elmondta, hogy Tomics, a hitvesi becsület védelmében követte el tettét s azért jöttek el a nők, hogy ügyükhöz a miniszter pártfogását kérjék. — Ezután Stratimirovics Amália, egy aggnő, reszkető hangon kérte a minisztert, vegye pártfogásába azt az embert, a ki ugy cselekedett, a mint mindenki (!) tett volna helyében, mire a miniszter a következőképen válaszolt: „Óhajtanám, hogy nagysádotk mindnyájan megértsenek engem. Kissé szokatlan ugyan e küldöttség, de én teljesen igazoltnak tartom. Ismerem az esetet, tudom is méltányolni annak rendkívüliségét. Előre azonban semmi biztosat nem ígérhetek. Annyit mondhatok, hogy az ügyet magam fogom megvizsgálni s minden lehető elkövetek, ami tehetségemben áll. Az én igen tisztelt képviselőtársam, Visontai képviselő ur, aki tudtommal annak idején Tomitsnak védője volt, mindent felhozott, ami az ügy érdekében szükséges volt. Még egyszer ismétlem, áttanulmányozom az ügyet s aztán amennyire csak lehet, ajánlani fogom azt Őfelsége kegyelme. Bizzák nagysádotk én reám az ügyet; legyenek bizalommal irányomban, ha lehet, teljesedni fog óhajtatásuk.“ — A küldöttség nagy éljenzéssel fogadta a miniszter választását.

Eljegyzés. Ifj. Szemző János, titeli szolgabíró, id. Szemző János kir. tanácsos, helybeli nagybirtokos fia, vasárnap tartotta eljegyzését Ergh Jozefin kisasszonnyal, dr. Ergh kernyajai községi orvos és földbirtokos leányával.

Telefon Ó-Becsén. Ó-Becse község képviselő-testülete elhatározta, hogy a telefonhálózat föllátása esetén a község terhére négy állomást rendszeresítenek összesen 12 frt havi díj fizetése mellett.

Öngyilkosság. Pásztori Gusztáv, cs. és kir. zászlóaljunknak egyik bakája, mult hó 28 án délután, Baján, nagybátyja Nánay Lajos házában, pisztolyal mellbe lötte magát és egy órai kínlás után meghalt. Előtte való napon szökött meg Zomborból századától és szökése következményeitől való félelem vitte a szerencsétlen ifjut az öngyilkosságra.

*Hitet, bizalmat és ragaszkodást
E honhoz újabb ezredéven át.
Érezzék, tudják: nemcsak bérciek,
De Kárpáttól le a tengerig
Hazájok e föld, és hogy ok neki
Nem mostohái: édes gyermeki.*

*Eljő, már itt az újuló tavasz.
Virágok ezrért szórja völgyre, síkra,
De díszeit tündérszép tájaidra,
Oh, bérci hon, leginkább szórja az.
Mosolygó lesz a hegyvidék, derüljön
Szegény nép, a te lelked is vele:
A tavasz ünnepénél szebbet üljön
A nyert vigasznak örömmünnepe!*

*Oh, jöjjetek, ti dúsak, s jöjjetek
Ti is, szegényebb honfiak, leányok!
Van javatok, vagy van filléretok,
Ha szívetek is van: mind megosztjátok!
Megáld az isten érte, — s úgy tekintsen
Ránk a világ: e nemzet összetart;
Hogy oly testvérnép e hazába nincsen,
Mely testvérül ne látná a magyart!*

EGY EST.

A házban csak ketten laktak: Réz Mátvás özvegy csizmadia és Dorozsma Julianna hajadon háztulajdonos. Többen is laktak volna a házban, ha lett volna ott több

Halálozás. Bajsai Vojnich Tivadar, szabadkai földbirtokos, mult hó 29-én, 68 éves korában, elhunyt. Tetemét nagy részvét mellett csütörtökön helyezték örök nyugalomra. — Ugyancsak e napon temették el a hirtelen halállal kimult Manojlovič Sándor birtokost és városi virilistát, ki még előtte való nap ép egészségnek örvendett. Az elhunyt széles körben volt ismerős, halálát szívészéltűdés okozta.

Lóvásár. Az újvidéki katonai lóvásár alkalmával mintegy 200 lovat vezettek elő, ezekből alkalmas azonban igen kevés volt s az alkalmasok közül is csak 3 drb vásárolt meg.

Eljegyzés. Dr. Csillag Károly, szabadkai ügyvédjölt s lapunk munkatársa, eljegyezte Szabadkán Braun Flóra kisasszonyt.

Tisztek és cigányok. Egy igen kínos ügy foglalkoztatja most a bajai közönséget, melynek szereplői ottani katonatisztek voltak. Április 1-én a hajnali órákban történt az eset a „Bárány“ szállodában. A „B. K.“ részletesen ismerteti az ügyet e szerint együtt mulattak Blaschke cs. és kir. huszárfőhadnagy, Cserépy m. kir. honvédfőhadnagy és Papp és Eder hadnagyk. Dankó Gábor zenekara játszott s a tisztek a legjobb hangulatban voltak. Odahívták magukhoz Dankó Gábert s a primását; utóbbi le is ült a tisztek asztalához, Dankó azonban egy másik asztalnál levő urral beszélgetett s azt mondta, hogy majd el jő, ő is. Egy újabb hívásra azonban gorombán azt felelte, hogy ült ő már olyan urakkal egy asztalnál mint az, aki őt hívja. Erre Cserépy főhadnagy, minthogy rávonatkozott a gorombaság, kardjával főbe vágta Dankót, mire a tisztek valamennyien távoztak. Később azonban visszatért Cserépy, Papp és Eder, s ekkor Dankó Cserépyt tettleg bántalmazta; erre utóbbi, Eder és Papp is újból kardot rántottak; csak hogy most már a többi cigány is neki ment a tiszteknek és valóságos harc fejlődött ki közöttük, sőt a mikor a tisztek távoztak, a cigányok még utánuk is hajigáltak sórtartót, üres boros palackot s egyáltalán ami kezükigébe akadt. A bajai közvélemény, mely az ottani viszonyoknál fogva különben is kapva kap az ilyen eseteken, élénken foglalkozik most ezen legújabb katonai ügygyel.

Halálozás. Okányi Szlávy Sándor, újvidéki kir. törvényszéki bíró, mult hó 31-én, hosszas szenvedés után, 40 éves korában elhunyt. Egyik legmunkásabb s legtehetségesebb tagja volt a törvényszéknek s a társas-köröknek is kedvelt alakja volt. Özvegyet s egy árvát hagyott maga után.

A zombori színház. A városi színházi bizottság tegnap ülést tartott, mely alkalmával a zombori színháznak a jövő idényére vonatkozó folyamodványai fölött döntöttek. A bizottság egyhangulag Rakodczay Pál igazgatónak javasolja kiadni a színházat, mint a ki már különben is bírja publikumunk rokonszenvét és bizalmát.

Szabadkai Robinsonok. Szabó Károly és Halász János gymns. 3-ik osztálybeli tanulók elhatározták, hogy ok Afrikába indulnak s e tervük végrehajtását f. év március 30 án szerdán este meg is kezdték. Dályáig jegyet váltottak a vonaton s el is utaztak. Dályára éjjel 11 órakor érkeztek, hal a restaurációjában meghaltak s reggel felkelve a Duna szélére mentek, ott egy halásztól ladikot béreltek, hogy majd ezen indulnak Afrikába, de a ladikázás sehogyszem ment jól, mert nem sokára kiszállottak s elhatározták, hogy biz ok az afrikai utazást abba hagyják s dictum-factum a délelőtti vonattal szépen hazatértek. Tavolléttük alatt Dobos Bálint — az egyik afrikai utazótól — Szabó Károly fogadott fiától a következő levél érkezett: „Kedves szüleim! Én egy álomtól indítva Afrikába indultam, utitársul Halászt választottam, akivel megesküdtem, hogy ha kerestetnek, akkor fejbe löjjük magunkat. Az álomban egy angyalt láttam, ki Isten helyett szólott hozzám. Ha kedves elöttek vérem, ugy ne kerestetek, mert annak fejere száll vérem átka a ki kerestetés által, eskümt megtartására kötelez, ha haza hoznak: nem eszek, nem szólok. Ha kérdik hol vagyok mond: a Gyula bási-nál, orosz tanuláson miatt, Zentán. Ha jól megy dolgom 3 hónap múlva, ha nem rögtön írok. Eskümet ne feledjétek. Szabó Károly.“ — Most a két desentor otthon van s megfogadták, hogy ezután szorgalmasan tanulni fognak s nem fognak soha Afrikába utazni.

lakás. De kis ház volt: négy ablak az utcára és két ajtó az udvarra. Többen nem fértek el.

Réz Mátvás gyermektelen özvegy volt. Csupán egy inassal dolgozott. Dorozsma Julianna is gyermektelen hajadon volt s egy szolgálot használt házi melléklet gyanánt.

Már most itt azt lehetne gondolni, hogy a rendes természeti és isteni törvények szerint Réz Mátvás feleségül fogja venni Dorozsma Juliannát, az inast pedig fölzsabadítják és az a katonasoron átesve, szintén elveszi a szolgálot és a rókusi toronyra tovább ballag a római számok szerint.

Azonban akik ismerik Réz Mátvás-t, tudhatják róla, hogy tavaly februárban mult ötvenhat esztendő; akik pedig Dorozsma Juliannát is ismerik, nem titok előttük, hogy a negyvennyolcadiki szaladáskor a saját lábain szaladt, még pedig úgy, hogy lóháton sem lehetett volna utólrni. A Marci gyerek pedig mindössze 14 esztendő, bár ezt a kort csak vasárnap lehet rajta véleménybe foglalni, midőn a majster engedelméből otthon hálhat az anyjánál és az kimosdatja; míg Annus leányzóról hétköznapon is föl lehet ismerni, hogy alig nőtt ki a libapásztori korból, mely a harmadik életesztendőtl a tizedikig tart.

Nem járt ehhez a hához pletyka, csak foltozni való csizma és papucs.

A háztulajdonos és a zsüller békességben éltek. Ha Réz Mátvás haragudott, ott volt a kezétgyében mérgháritónak a Marci gyerek bozontos füstőke, s ha Dorozsma Juliannának télt meg újhaldankint az epezacsója, Annus leányzó bögte el a tartalmát. Szóval olyan rend volt ott, akár csak a városbázan.

Napnyugat után kiültek mindnyájan az udvaron levő bodzafa alá. Réz Mátvás a vándorlásait beszélte; Dorozsma Julianna a fiatalkori kéréit emlegette, a két cseléd pedig jóízűket ásitott az elbeszélésekhez.

Egy szép tavaszi napon kivirágzott a bodzafa. Nehéz fehér virágai mint egy-egy élő csokor hajlottak alá

Alapszabályok. A csávolyi II. temetkezési és az ó-kánizsai temetkezési egyesület alapszabályai jóvá-hagyattak.

Az új-szivaci legelőfelosztási ügyben április hó 17-én tárgyalás lesz a helyszínen.

Halálozás. Jankovits szül. Lázits Anna, Jankovits Jován, helybeli birtokos felesége e hó 2-án elhunyt. Hirtelt tetemei a gör. kel. szertartás szerint beszenteltettek e hó 4 én d. u. 3 órakor a kisszerb templomban s utána a szöntai uti kis temetőben tetették örök nyugalomra a család s hozzátartozói részvéte mellett.

Fölakasztotta magát. Barna István, újvidéki napszámos, aki gyilkosság miatt 15 évet feygházban is töltött, életuntság miatt fölakasztotta magát a napokban.

Lapunk szerkesztősége s dr. Balogh Ernő ügyvédi irodája a Zrinyi-utca 178-ik számú ujonan épült házban van.

Csőd. Weisz J. Sámuel újvidéki kereskedő ellen az újvidéki trvszék a csődött megszüntette.

A kunbajai szőlők. A „kunbajai szőlők“ néven ismert terület közigazgatásilag Almás községhez van csatolva. Ez ügyben Czettl Ferenc és több kunbajai lakos most kérvényt nyújtott be a megyei törvényhatósághoz, melyben kéri, hogy a kunbajai szőlők csatol-tassanak ismét vissza Kunbaja községéhez.

Városi ügyek.

Köveztvámdíjak újabb megállapítása.

Zombor szab. kir. város közönsége legutóbbi közgyűlésében a vasuton és hajón érők, valamint a sorompón érők fogatok és állatok után szedendő köveztvámdíjteleket valamint a köveztvámmenteségeket újból megállapítván, ezen határozat — a mint illetékes helyről közzé teszik — f. évi április hó 4-től fogva 30 napon át dr. Gertinger Pál tanácsnok hivatalos helyisé-gében közszemlére ki van téve, ott a hivatalos órák alatt betekinthező és ellene felebbezések ugyanezen idő alatt a városi tanácshoz cimezve benyújthatók.

A középkereskedelmi iskola szerve-zete. Zombor szab. kir. város közönsége a napokban tartott rendes közgyűlésében a középkereskedelmi iskola szervezetéről alkotott szabályrendelet módosítását és az intézetnél működő tanerők fizetésének újbóli megállapítását elhatározván, ezen határozat folyó évi április hó 4-től számítva 30 napon át dr. Gertinger Pál tanácsnok hivatalos helyisé-gében közszemlére kitétetik, ott a hivatalos órák alatt betekinthező, és ellene felebbezések ugyanezen idő alatt, a városi tanácsához cimezve benyújthatók.

A felvidéki inségesek javára rendezett hangverseny.

A folyó hó 2 án zombori műkedvelők által rendezett hangverseny egy a sikert, mint az eredményt tekintve kiválóan sikerültnek mondható. Tekintstük bár a kritika bármily erős szemlégén a hangversenyt és annak lefolyását, — be kell ismerünk, hogy a szereplők azoknak az igényeknek és követelményeknek, melyeket műkedvelők irányában emelni szabad, nemcsak megfelelték, hanem annál jóval többet nyújtottak; sőt ha figyelembe vesszük az idő rövidségét — mely a tanulásra és próbákra jutott, valóban szinte bámulatos-nak kell mondanunk az elért sikert.

Nem volnánk tárgyalogok, ha nem sietnénk ki-emelni azt, hogy a siker oroszlanrésze dr. Horváth Ákos urat, a hangverseny rendezése eszméjének felvetőjét, annak létrehozóját, az időt és fáradságot nem kimélő jeles tanárt és dirigent illeti meg, kinek ez alkalommal egymagának kellett az összes zenei részek betanítását és vezetését át-venni; annak további része pedig ama bátor kis csapaté, kik közreműködésük által a sikert elérni segítettek; míg a fényes eredmény érdeme azoknak a lelkes ifju hölgyek-nek jut osztályrésze, kik a jegyek előadására körül a legbuzgóbb és legönzetlenebb odaadással fáradoztak, s közvetve bár, a legmagasztos női erény: a játéknység gyakorlásában ifju keblük egész fogékonyaságával részt vettek.

Szinte feleslegesnek tartjuk a siker és eredmény létrehozása körül közreműködőket nyilvánosan meg-dicsérni; mert a nemes cél irányában kifejtett tevékeny-

és kellemes illattal töltötték be az udvart. Ezen az estén korábban kiültek. Réz Mátvás makrája jobban szelelt, mint valaha és vándorlásának husz évig tartó korszakából a szeretőit emlegette.

Az elbeszélések szokatlanul érdekesek voltak. Julianna kisasszony gyakorta sóhajtott. Annus azt hívé, hogy urnője ásit, szájának összes terjedékenységét kifejtette az ásitásban. Marci pedig elaludt.

A hold feljött. Cserebogarak dűnögtek az illatos levegőben. Az égen csillagok ragyogtak. A távolban kutyák ugattak. Szóval szép est volt ez, éppen hozzáilló Réz Mátvás elbeszéléseihez.

Dorozsma Julianna oldalba piszkálta Annust és azt mondta, menjen fektüdni. Azután megfogta Réz Mátvásnak a kezét és így sutogott:

— Réz ur, valamit kérdezek.

Réz Mátvásnak szokatlan volt ez a hang. Kivette a pipát a szájából.

— Tessék?

— Tudna-e maga még szeretni?

Réz Mátvás egyenesre huzta a derekát. Csirizes ujjait hozzákapta szürke bajuszához és izgatottan szivta a pipáját.

— Hogy tudnék-e — felelt ünérzetesen, — gondolom!

— Az szép dolog, — folytatta Dorozsma Julianna.

— Bizony az szép.

— Hiába, már öregek vagyunk.

— No, nem éppen.

— Én már harminc éves elmúltam.

— Csak harminc, azt hittem...

Ki akarta mondani, hogy ötven évet gondol, de visszanyelte a szót.

A kisasszony folytatta:

— Oh Mátvás, Mátvás!

Réz Mátvás meg volt hatva. Harminc esztendő óta nem mondta senki, hogy: óh Mátvás, Mátvás. Gondol-

ségük önmagát dicsérvén legjobban, — részünkről külön dicséretre nem szorul.

A hangverseny lefolyása a következő volt:

1. Dörmötör Pálnak ez alkalomra írt alkalmi remek költeményét szavalta dr. Horváth Ákosné urnó. — Kár, hogy a különben igazán műremek számba menő tartalmát tekintve belbecselés bíró költemény szavalására kevésbé alkalmas s ennek kell tulajdonítanunk, ha a szavaltat a közönségre nem gyakorolta azt a gyújtó hatást, melyet eszme gazdagsága és a benne rejlő szépségek következtében gyakorolnia kellett volna. — E bennerejlő nehézség leküzdése nem volt csekély feladat, azonban dicséretre legyen mondva; hogy a rendkívül rokonszenves megjelenésű előadónő e nehézséget jórészt leküzdve — a költemény szépségeit a legtöbb helyen kellő sikerrel juttatta érvényre, mi a közönség zajos tapsviharában — mely szereplőt ismételve hitta a lámpák elé — nyert kifejezést.

2. Román. Halvány Zsidóné operájából és a „Kettős“ Thomas „Hamlet“ c. operájából, előadva Szabácsy Anna urhölgy s illetve az utóbbi Szabácsy urhölgy és dr. Horváth Ákos ur által — a hangverseny sikerének hitosítékát képezte. — Szabácsy urhölgy éneke már nem vehető dilettans előadásnak, amennyiben nála a zenei iskolázottságnak oly mértékét volt alkalmunk tapasztalni, mely a magasabb művészi igényeknek is megfelel. Enekszámait ez alkalommal is teljes precizitással, helyes pointírozással vitte keresztül s azoknak szépségét kellő kifejezésre juttatta, különösen az utóbbi darabban volt elragadó, s a közönség tapsvihara nem is nyugodott addig, míg Szabácsy urhölgy — a közönség tetszésnyilvánítását egy misoron kívül énekelt népdallal meg nem hálálta. — A zongora kíséret mindkét esetben precíz volt.

3. Marche orientale. Kalapsza Bella urhölgy és dr. Horváth Ákos ur precíz előadásában arról győzte meg a hallgatóságot, hogy hangszerüket uralják s kellő könnyedséggel és biztonsággal kezelik.

4. A férfiak által előadott népdal egyveleg szintén jól sikerült. Kiemelendőek tartjuk itt a „Szomoruan zug bug a szél“ kezdetű népdalt, melynek bariton-szólóját — dongó kíséret mellett — Ruprecht Alajos ur énekelte, s mely annyira tetszett a közönségnek, hogy azt meg kellett ismételn.

5. Fantasia ballet. Beriot-tól. Hegedűn zongora kísérettel Halm Olga kisasszony előadásában szintén egyike volt a legsikerültebb piece-eknek. — A kisasszony, kinek ugy tudjuk ez volt első nyilvános fellépése, korához mérten oly bámulatos biztonsággal kezeli nehéz hangszerét, mely a legszebb reményekre jogosít, s a játékkal a hangverseny sikerének biztosításához a legkiválóbb mértékben hozzájárult. — Oszinte örömmel gratulálunk a kezdő művésznőnek, s kitartásra buzdítjuk őt a magasabb iskola megszerzésében, melyhez az alap nem hiányzik, — miről a közönség tapsvihara is bizonyosságot tett.

6. A Vörösmarty „Hontalan“-ját Késmárky Ilonka urhölgy zongorakísérettel szavalta Rác Soma ur, a töle megszokott bravúrral. A nehéz zongorakíséret biztos kezek közt levén, precíz kivitelben került előadásra.

7. Ami az est sikerét teljesen biztosította: az Ruprecht Alajos ur soló baritonja volt. Braga J. „La serenata“ című trióját énekelte az ő érces, erőteljes, gyönyörű hangján, bámulatos tisztasággal. A közönség, kinek Ruprecht ur már a népdal egyveleg éneklésekor valószínű kedvence lett, frenetikus tapsviharában tört ki, mely csak akkor ért véget, mikor Ruprecht ur az emelvényre újra megjelent s néhány népdal remek eléneklésével elégitette ki a közönség jóváközlését.

8. Befelejésként a „Rákóczy-induló“ hatalmas akkordjai hangzottak fel, melyet két zongorán 12 kézre Falcione Mariska, Francz Etelka, Kalapsza Bella, Késmárky Ilonka, Roheim Jenny és Szabácsy Anna urhölgyek adtak elő, — precíz, összevágó játékkal a közönség méltó rokonszenvét idézve fel s megérdemelt tapsot kapva a különben is elejétől végig lelkesült és kiválóan hálás publikumtól.

Mintegy varázstücsökre tüntek el a teremből a zongorák, székek, emelvény s kis negyed óra múlva dilettáns művésznők s ugyanily minőségű művészek —

kozott, hogy mit feleljen. Azt akarta mondani: „Oh Julianna, Julianna!“ de hosszúnak és szentesnek tűnt föl előtte ez a megszólítás.

— Ha maga engem szeretni tudna! — folytatta mely sóhajtott Dorozma Julianna.

A hold a falra sütött. Szép fehér fala volt a háznak. Sőt azt lehet mondani, szép ház volt az egész ház és különösen szép volt az udvara. Réz Mátyás hirtelenben kiesni kezdte a szívet. A régi virtusok fölébredtek benne. Gyorsan szétvetette a karjait és belekapva abba az öreg kisasszonyt, olyan csókot cuppantott annak az orra alá, hogy a Miska gyerekek is beleszűndültek a füle.

A kisasszony halkán és kacéran sikoltott. Helyreigazitotta a fején a kendőt, amelynek kötése a füle mellé fordult és oly szemérmesen tekintett szét, mintha attól tartana, hogy ezt az egész világ meglátta.

Nem látta meg senki. Csak a Miska gyerek emelte föl a fejét és ökleivel gyorsan kidörzsölte az álmat a szeméből, meglepetten kiáltott föl:

— Nini, hát maguk csókolódnak?

— Oh Mátyás, Mátyás! — sikoltott a kisasszony, — hallod ezt az istentelen megjegyzést.

— Széttéplek! — ordított föl Mátyás berohanva a lábszaj után.

Azonban mikorra kiért, a Miska gyerek már fönn lovagolt a kapu tetején és onnan kiáltotta vissza:

— Jaj, majster uram, bizony isten nem látta, hogy csókolódtak, csak álmodtam.

— Gyere le akasztófávirág!

— Lemegyek, ha nem ver meg. Bizony isten álmodtam majster ur; többet nem fogok ilyen álmodni, csak ne bántson.

— Jól van, — felelt szigorú hangon Mátyás, — nem bántalak. Ma éjjel kivételesen otthon hálhatsz az anyádnál.

Gárdonyi Géza.

a többi közönséges halandókkal egybevegyülve a legkedélyesebb hangulathoz a Terpsichore isten-asszonynak, mely mindvégig az illem határai közt fesz-telen és kedélyes mulatozásnak csak a pirkadó hajnal (5 óra) vetett véget, — amikor is a:

„Jaj Istenem beh szégyellem,
Hogy reggel kell hazamennem“

nóta dudolása közben elszökött a kedélyes társaság, bár a gonosz nyelvek azt beszélik, hogy voltak, akik még maradtak.

Az eredményt tekintve az összes bevétel mintegy 700 frt körül van, mely összegből 600 frton felül lesz a jótékony célra fordítható, amennyiben úgy Weber vendéglős ur a termet díjtalanul engedte át a jótékony célra, mint Herczenberger Sándor jónévi zenekara díjazás-nélkül játszott a hangverseny követő táncmulatságon, valamint Scherer üveg- és porcellánkereskedő is díjtalanul bocsátotta a szükséges csillárokat a rendezőség rendelkezésére. — A jótékony cél érdekében nyújtott szíveségükkért érje őket méltó elismerés.

A részletes számadás az idő rövidsége miatt eddig összeállítható nem lévén, — azt értesülésünk szerint a rendezőség a legközelebbi számban hozza nyilvánosságra.

Kltó.

Tájékoztassuk magunkat.

A „Bácska“ folyó évi 26-ik számában megjelent: „Fölvívás Zomborban lakó összes állami, megyei, városi és magántisztviselőkhöz“ című soraimra vonatkozóval, több oldalról részint közvetlenül, részint közvetve intézetett hozzám ama kérdés: mit kell érteni „a tisztviselői fogyasztási egylet“ alatt és minő alapokon, hogyan szervezhetnék ez az egylet? Tájékoztatóul szolgáljanak egyelőre a következők:

Zomborban lakó összes állami és nem állami tisztviselői egyletnek, társulati viszonyba lépnek egymás-között oly célból, hogy fogyasztási szükségleteik fedezésére szolgáló árucikkeket saját maguk, lehetőleg az első forrásból és minden elérhető kedvezménynek kiész-közülése és igénybe vétele mellett beszerzzék, azokat házilag kezelve, maguk között a beszerzési áron osztják meg elfogyasztásra.

Ezen fogyasztási cikkek volnának: Kenyér, hus, liszt, zsír, cukor, kávé, pótkávé, rizskása, gyöngykása, zsemlekása, gyertya, gyújtófa, szappan, kőolaj, bor, cognac, fenyővíz, ásványvíz, szilvórium, tüzelfő, kő-szén, dohány, szivar, szivarka és minden egyéb a mit a háztartási igényel és rövid idő alatt romlásnak nin-csen kitéve.

Az egylet célja tehát a tisztviselői anyagi ér-dekeinek előmozdítása.

Az egyletet úgy keletkezik, hogy a társulni óhajtok ezen szándékunknak egy közös értekezleten ad-nak kifejezést. — Megállapítják az egylet működési keretét, megjelölik a kellekeket, és bizottságot küld-venek ki az alapszabályoknak, a megjelölt iránybani kidolgozására. — Az alapszabályok vannak hivatva arra, hogy az egyletet cége, székhelye, alakulási időtartama, célja, tagjainak felvétele, kizárása, vagyonának beszer-zése, kezelése, fenntartása, kiosztása, nem különben az egyletet igazgatása és ellenőrzését iránt intézkedjenek. — Az alapszabályokat úgy kell szerkeszteni, hogy az egyletet célját kellő világításba helyezze, a jogokat és köteleességeket világosan körül írja, a visszaélés lehet-ségét kizárja.

Az egylet működési körét a rendelkezésre álló vagyon és a cél veszélyeztetése nélkül igénybe vehető hitel szabja meg; az iránt pedig megjelöli a tagoknak igényei és fogyasztási szükséglete.

Az egyletet tagjai: a) tiszteletbeliek, b) alapítók, c) rendesek, d) kültagok. — Az egyletet vagyonra áll a b-d alatt jelzett tagok által befizetett díjakból, melyeket az alapszabályok meghatároznak, és a fogyasztási cikkek elárulásából netán előállított nyereség; a melynek lehető kevesnek kell lenni, mert az egylet célja a tagok anyagi érdekeinek előmozdítása lévén, a fogyasztási cikkek a beszerzési áron adja tagjainak.

Az egyletet ügyeit vezetik: a) a közgyűlés, b) az igazgatóság, c) a felügyelő-ellenőrző bizottság. Az egylet igazgatóságának tagjai: elnök, alelnök, igazgató, pénztárnok, ellenőr, ügyész és az alapszabályokban meg-állapítandó számú igazgatósági tagok.

Az elnök, illetve ennek akadályoztatása esetében az alelnök képviseli az egyletet minden irányban, ő hívja össze és vezeti a közgyűléseket és az igazgatósági üléseket.

Az igazgató az egyletet összes ügyeinek tényle-ges vezetője, az egyletet minden üzleti ügyekben ő kép-viseli s így az egész kezelés közvetlen rendelkezése alatt van. — Az igazgatóság többi tagjainak valamint az ellenőrző bizottságnak hivatását megnevezésük jelzi. — A közgyűlés gyakorolja az egylet működése feletti főfel-ügyeletet. Jogkörét és tárgyait az alapszabályok rész-letezik.

A Zomborban felállítani szándékolt „összes tisztvi-selői fogyasztási egylet“ óhajom és reményem szerint állana 200—300 rendes tagból. A tiszteletbeli-, alapító-és kültagok száma attól függ, mily fokú érdeklődést kelthetünk egyletünk iránt.

A tiszteletbeli és alapító tagokat kivéve, minden tag fizetne beiratási díj címén egyszer s mindenkorra 1 frtot. — A rendes- és kültagok fizetnének még a tagsági és bevásárlási könyvecskéért 20 krajcárt.

Minden rendes- és kültag legalább egy 30 frtos részvételt köteles jegyezni s azt, ha teheti egészben, esetleg nagyobb részben p. o. $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{3}{4}$ erejéig egy-szerre befizetheti, legfeljebb 30 hó alatt 1 frtos havi részletekben pedig befizetni köteleztetik.

Ezen minimális részletbefizetések elfogadását azért ajánlanám, hogy a legkisebb javadalmazású tisztviselő, szolgálk, esetleg díjnokok is lehessenek az egylet tagjai, annyival is inkább, mert ezek utalvák legnagyobb mérv-ben az egylettől várható kedvezményekre.

Különösen ezekre való tekintettel nagyon kívá-natosnak találnám, hogy az egyletnek a fogyasztásin kívül, segélyező osztálya is legyen. — Ez esetben minden rendes- és kültag fizetne havonta 30 krajcárt. Az ezen befizetésből, az alapítóke kamataiból a segélyező osztály céljaira teendő alapítvány jellegével nem bíró adomá-nyokból, esetleg az egylet által rendezendő társas esté-lyek tiszta jövedelméből előálló összeg segélyekre for-dítatnék.

A segélyezés állana: a) betegség esetén lehetőleg a házi körben a gyógykezelést nyújtani és pedig, ha kivihető lenne, az egyletet orvosra és az egylet tagjai-nak kedvezményt nyújtó gyógyszerár által. b) Halálo-zások esetében, ha a segélyre rászorulás igazoltatik temetkezési költség özvegyeit, árvaít s általában mindazon tagokat, akik önhibáikon kívül segélyre szor-ulnak.

Az alapító tagok egyszer s mindenkorra fizetnének mondjuk 30 frtot.

A fogyasztási egylet házilag kezeli a fogyasztásra szánt és általa az igazgatóság útján beszerzett cikkeket.

A kivitel szükségessé teszi egy raktári és egy pince helyiség kibérlését. — A helyre nézve csak az árúk biztonságára kell tekintettel lenni, a helyiségek, hol fekvése nem mérvadó, mert az a tagok előtt ösmert lesz, a nem tagok odavonzása pedig határozottan ki van zárva. Éppen azért az egyletnek ez az előnye nagy bér megtakarítással jár.

A raktár a tagokkal közölt időben például heten-ként kétszer kedden és szombaton lesz nyitva, minde-niknek érdekében fog állani, hogy ezen időt szükség-leteinek beszerzésére felhasználja.

Minden tag az általa jegyzett betétösszeg (tehát nem csak a már befizetett) erejéig hitelt élvez, ezen hitelt egyszerre vagy egész hónapon át teendő bevá-sárlással kimerítheti. — További vásárlás csak az előbbi hitel kiegyenlítése erejéig történhetik. — Ön-ként értendő, hogy a hitelt csak az egylet által házilag kezelt raktárban levő fogyasztási cikkek vásárlására kiterjed. — Ez a hitel azon cikkek beszerzését, melyek más iparosoktól a velük kötendő szerződés alapján a tagok által történik; nem érinti.

Például: A hus és kenyér egyelőre házilag aligha lesz kezelhető. Ez esetben a kedvezményes beszerze-hetést az egyletet az illető szakiparossal kötendő szer-ződéssel fogja biztosítani, az árkiegyenlítés a fogyasztó tag által közvetlenül kell hogy történjen.

Az egyletnél minden állás tiszteletbeli, csak a rak-táros és a házi szolgálta élvez díjt és pedig az első 30—50 frtot, az utóbbi 15—20 frtot havonta.

Az esetre ha az egylet segélyező osztálya is életbe volna léptethető az orvos 400—600 frt évi tiszteletdíj-ban részesülne.

Egyletünknek, a „zombori iparosok kézművényei-nek árucarnokával“ való összeköttetését ugy képelem, hogy mindazon szükségelt cikkek, melyeket az egylet raktáron nem tart, az árucarnokban pedig feltalálhatók, egyletünk tagjai által onnan lennének megszerzendők, ha az árucarnok az egylet tagjait bizonyos %-ban előre meghatározandó kedvezményben részesíteni fogja. — Az anyag jóságában nyerendő előnyt az árucarnok érdeke biztosítja.

A tisztviselői fogyasztási egyletnek elve: lehe-tőleg honi árukat szerezni be fogyasztásra. Ezen elvtől csak ott térhet el, ha a kívánt cikk hazánk területén meg nem szerezhető, vagy pedig ha a beszerzési ár a külföldivel szemben számbavehetőleg kedvezőtlenebb.

Hogy kik legyenek és illetve lehetnek az egylet rendes és kültagjai, az alapszabályok világosan körül fogják írni, óhajtom, hogy minden állami, megyei, városi községi és magán tisztviselő, szolgálta és díjnokok tagja le-hessen. Különbséget nem tesz valjon a tisztviselő vagy szolgálta tényleges szolgálatban van-e, avagy nyugdíjazott. Egyleti tag lehessen a tisztviselő és szolgálta özvegye is.

Örömmel üdvözlöm a tagok sorában az ügyvé-deket, orvosokat, magán mérnököket, hírlap szerkesztő-ket, a közös hadseregbeli, a m. kir. honvéd és a csendőr tiszteket és ezek özvegyeit is.

A raktár első készletének beszerzését is már kész-pénzen óhajtanám eszközölni, tekintettel az abban rejlő előnyre, de ha ez a befizetési részletek csekély volta miatt nem történhetik meg; hogy mégis kivihető legyen, 2000—3000 frt erejéig valamely pénzintézet köl-csön képpen segélyt javaslom igénybe venni.

A fogyasztási egylet eszméje nem újdonság, az régi keletű. Tudomásom szerint Budapestben, Kolozsvárt, Temesváron, Aradon ilyen egylet most is van.

Nem kételem, hogy tisztelt kartársaim között sokan lesznek akik idevonatkozó kellő ismerettel és tapaszta-lattal bírnak. Remélem, hogy az egylet létrehozása ér-dekében a már szerzett tapasztalataikat érvényesíteni szivesek lesznek.

Soraim, válasz a kérdézősködőknek. Igen örülnék, ha elég tájékozást találnának azokban arra nézve, hogy a legközelebb ez ügyben tartandó értekezleten a tárgy-hoz szözlásukkal, indítvány tételével a helyes kivittelt lehetővé tennék.

Remélem, hogy a szükségesnek mutakozó előin-tézkedések rövid idő alatt be lesznek fejezhetőek és az összerterkezetlet husvét másod napján megtarthatjuk, amit az érdekeltekkel megfelelő uton és módon ideje korán tudatni fogok.

Zombor, 1892. április 3-án.

Ribiczey Ádám,

m. kir. pénzügyigazgatói helyettes.

Törvénykezés.

Sajtópör. A zentai kedélyeskedéseknek egy utó-játékát fogják lejátszani e hó 21-én Budapestben a sajtó-bírószág előtt. A „Zentai Ellenőr“ szerkesztője, Reitt-mann Ferenc indított ugyanis sajtópört egy a „Z. köz-löny“ben megjelent nyilatkozat miatt s ez ügyben a tárgyalás ápr. 21-ére van kitűzve.

NYILTTÉR. *)

(Gazdasszonyoknak.) A közeledő husvét-i-ünnepek alkalmából t. olvasónóink szives figyelmébe egy kitűnően mázólo szert **szobapadló számára** bátorkodunk ajánlani. Ugyanis Keil Alajos padlózat-fénymázát, mely igen szép fényes, kintűnően takar, a mellett gyorsan szárad és rendkívül tartós. E Keil Ala-jos-féle padlózat-fénymáz Zomborban **kizárólag Heindlhofer Róbertnál** kapható.

*) Az e rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerk

Naptár.
Április.

Havi és beti nap	Katolikus naptár	Protestáns naptár	Görög-országi naptár
5 Kedd	F. Vince	Hozeás	24 Zakariás
6 Szer.	Celestin pápa	Irénáeus	25 Hittud. Gerg
7 Csüt.	Armin	Hegezip. Lukr.	25 Gáb. főangy.
8 Pént.	F. sz Dénes hv	Apollónia	27 Matróna

Felelős szerkesztő:
Dr. BALOGHY ERNŐ,
köz- és váltó-üggyvéd.
Laptulajdonos és kiadó
BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

JELENTÉS.

A „**Vadászkürt**“ szálloda éttermében naponta **friss kőbányai udvari sör** kapható.
Egy pohár 10 kr. 2-1

Bérleti hirdetés.

A néh. Gyalokay Róza hagyatékához tartozó ház 810 [] öl beltelekkel (Zombor, Flórián-utca, 438. sz. alatt) bérbeadó és azonnal használatba vehető.
Bővebb felvilágosítással szolgál Zombor, 1892. április 3-án.
LIPPERT FERENC,
üggyvéd.

726. szám.
kig. 1892.

Pályázati hirdetés.

Bács-Bodrogh vármegyébe kebeleztet Zsablya községében elhalálozás s illetve elbocsátás útján üresedésbe jött évi 180 frt fizetéssel egybekötött községi kertészi és évi 240 frttal javadalmazott községi végrehajtói állásra pályázat nyitattik.
Felhívtnak mindazok, kik ezen állásokra pályázni óhajtanak, hogy szabályszerűen felszerelt és jártasságukat igazoló okmányokkal felszerelt folyamódványaitak bezárólag **jövő április hó 15-ig** ezen községnél nyujtsák be.
Kelt Zsablyán, 1892. évi március hó 25-én.
Aranitzky Athanasz, **Milicsics Áca,**
jegyző. 3-1 bíró.

1684. szám.
1892.

Pályázati hirdetés.

Topolya községében elbocsátás folytán megüresedett és 250 forinttal javadalmazott gyalogrendőri állásra ezennel pályázat nyitattik. Felhívtnak pályázni óhajtnak, hogy életkorukat, rovatlan előéletüket, hadkötelezettségüknek elégtételt, egészséges voltukat igazoló bizonyítványokkal ellátott, sajátkezűleg irt kérvényüket **1892. évi április 5-ig** alulírott elöljárókhöz annál is inkább nyujtsák be, mert később beérkezettek figyelembe vétetni nem fognak.
Topolyán, 1892. március 26-án.
Radimetzky Ferenc, **Lörincz József,**
jegyző. 2-2 bíró.

1784. szám.
kig. 1892.

Pályázat.

Bács-Bodrogh vármegye zombori járásába kebeleztet Bezdán községben megürült és 300 frt évi javadalmazással egybekötött községi irtóki állásra ezennel pályázatot nyitok.
Felhívom az ezen állásra pályázni óhajtnak, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket legkésőbb **folyó évi április hó 12-ig** okvetlenül nyujtsák be alulírott szolgabíróhoz.
Zombor, 1892. évi április hó 2-án.
Főszolgabíró hiv. táv.
Dr. Széchenyi Tamás,
szolgabíró.
2-1

Hirdetés.

Ó-Kanizsa község a tulajdonát képező tiszai hajóhid és komp vámszedési jogát f. é. május hó 1-ső napjától 1903-ik évi január hó 1-ső napjáig a legelőnyösebb ajánlattevőnek fogja **folyó évi április hó 26-ik napján** a községhezánál reggeli 11 órakor kezdetét vevő nyilvános versenytárgyaláson haszonbérbe adni.
A hid- és kompentartás bérlőt illetik.
A haszonbér szerződés szövege alulírott jegyzőnél a szokásos hivatalos órákban betekinthezők.
Ó-Kanizsán, 1892. évi március hó 22-én.
Mihályi Sándor, **Koncz János,**
községi 1. sz. jegyző. 3-3 községi bíró.

1485. szám. Bács-Bodrogh vármegye közig. számvevősege.
szám. 1892.

Hirdetés.

Méltóságos Jankovits Aurél ur, mint a volt tiszai koronakerületi gazdasági testület elnöke által a megyei alispáni hivatalhoz beterjesztett 1871-1882. évi „Rudolf ösztöndíj“ alap és az 1871-1890. évi május hó 31-ig terjedő közvagyony kezeléséről szóló számadások **folyó évi április hó 8-ától bezárólag 23-áig** a megyei közigazgatási számvevősegnél közszemlére tettettek ki.
Míról az érdekelt községek oly felhívással értesítetnek, hogy a kérdéses számadásokat a fenti határidő alatt bármikor betekinthezők és netáni észrevételeiket, vagy kifogásaikat ugyan **folyó évi április hó 28-ik napjáig** ezen számvevősegnél írásban benyujthatják.
Kelt Zomborban, 1892. évi március hó 31-én.
Késmárky Béla,
főszámvevő.

Heindlhofer Róbert Zomborban.
Keill. Alejos-féle
Padlózat-fényezés
(Glasur) Bécsből
legkisebbsz. mázoloszer puba padló számára. 1 nagy palack ára 1 frt 35 kr.
1 kis palack ára 68 kr.
Viaszk-kenőcs
legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára, 1 kőösség ára 68 kr.
Mindenkor kapható:
Heindlhofer Róbertnél Zomborban.

Arlejtési hirdetés.

Bács-Bodrogh vármegye törvényhatósági bizottságának **folyó évi 94/1892. szám** alatt kelt határozatával jóváhagyott költségelölirányzata alapján a hódásági községi nagyvendéglő átalakítási munkálataira az árlejtés a járási főszolgabíró elnökelete alatt **f. évi április hó 12-én reggel 9 órakor** fog Hódáság községhezánál megtartatni.
Az előirányzati ár 10,312 frt 31 kr.
Vállalkozni kívánók az árlejtés előtt tartoznak 10% óvadékokat készpénzben vagy óvadékképes papírban Hódáság község pénztárába lefizetni, illetve letenni.
A tervek és költségelölirányzat, ugy a feltételek a hivatalos órák alatt Hódáság községhezánál megtekinthezők.
Hódásághon, 1892. évi április hó 1-én.
3-1 **A községi elöljáróság.**

1547. szám.
kig. 1891.

Pályázati hirdetés.

Bács-Bodrogh vármegye Szántova községben nyugdíjazás folytán üresedésbe jött jegyzői állásra, ezennel pályázatot nyitok.
Felhívom mindazokat, kik ezen állásra pályázni óhajtanak, hogy szabályszerűen felszerelt, s a magyar és dalmát nyelvekben való jártasságukat igazoló képesítési okmányokkal felszerelt folyamódványaitak hozzám, **folyó évi április hó 12-ig** nyujtsák be.
Ezen állás a következő javadalmazással van egybekötve:
1. Évi készpénzfizetés 126 frt,
2. 28 hektoliter I. rendű kétszeres buza,
3. 84 klgrm marhabusz,
4. 34 klgrm fagygyű,
5. 34 klgrm só,
6. 15 liter vaj,
7. 23 méter lágfa,
8. 12 szekér széna,
9. 112 klgrm sertvés,
10. 2/3 telek föld haszonélvezete,
11. ehhez járó 7 1/2 hold legelőilletmény,
12. szabad lakás egy hold kerttel, mely ingatlanok után az adót a jegyző fizeti.
Baja, 1892. március hó 28-án.
3-2 **Latinovits Gyula,**
főszolgabíró.

945. szám.
1892.

Pályázati hirdetés.

A csász. és királyi hadügyminiszteriumnak 445/1892/VI. számú leirata folytán az 1892. g. tanévre üresedésbe jött két katonai ösztöndíjjal helyre ezennel pályázatot hirdetünk.
Ezen helyek bármelyikére csakis ó-becsei származású gyermekek tarthatnak igényt.
A feltételek a jegyzői irodában a hivatalos órák alatt megtekinthezők; a folyamódványok pedig legkésőbb **f. évi május hó 15-éig** alulírott elöljáróságnál beadandók.
Ó-Becse, 1892. évi március 19-én.
Fetter János, **Tatits György,**
jegyző. 3-3 vbró.

1793. szám.
1892.

Haszonbérbeadási árverési hirdetés.

Alulírott m. kir. jószágigazgatóság részéről közzététek, hogy a folyó évben lejáró különféle bértárgyak további haszonbérbeadása iránt az alább irt **helyeken és napokon** nyilvános szóbeli és írásbeli ajánlatokkal egybekötött árverés fog tartatni, melyhez a bérelni szándékozók 10% bánatpénzzel ellátva oly hozzáadással hivatalnak meg, hogy az általános és részletes haszonbérleti feltételek azon hivataloknál, hol az árverés tartatik, megtekinthezők. Haszonbérbe adatni fog: **I. Kulán a m. kir. ispánság hivatalos helyiségében 1892. évi április hó 28-án d. e. 8 órakor:** Ó szivaci I. dűlő 304 h. 302 [] öl 4380 frt, Ó szivaci II. dűlő 306 h. 712 [] öl 5475 frt, Ó szivaci magtár korcsmaépület 1194 [] öl 110 frt, Kernyajai pusztakulái föld 42 h. 1168 [] öl 768 frt, Kis-sztapári korcsmaépület 255 frt, Bezdáni föld 10 h. 557 [] öl 104 frt, Bezdáni föld 1 h. 1541 [] öl 27 frt, Bezdáni föld 47 h. 463 [] öl 433 frt, Monostorszegi ferene esatornai csárda 62 frt, Baracscai korcsmaépület 210 frt, Béregi korcsmaépület 250 frt, Szántovai korcsmaépület 120 frt, Sövényháza nagyfai tisztaátmetszés 26 h. 52 frt, Aracs franyovai 95. sz. tisztaátmetszés 52 h. 842 [] öl 100 frt, Aradáci 100. sz. tisztaátmetszés 10 h. 1046 [] öl 16 frt, Törökbece borjasi 96. sz. tisztaátmetszés 38 h. 1109 [] öl 130 frt, Tarrosi 97. sz. tisztaátmetszés 27 h. 246 [] öl 30 frt, Szanádi 92. sz. tisztaátmetszés 7 h. 150 [] öl 8 frt 34 kr kikiáltási árral. — **II. Palánkán a m. kir. ispánság hivatalos helyiségében 1892. évi április hó 30-án d. e. 8 órakor:** Doroszlói korcsmaépület 205 frt, Karavukova kameristeyi csárda 55 frt 50 kr, Gombosi révescsárda 150 frt, Plánvai korcsmaépület 196 frt, Tovarissvai korcsmaépület 135 frt kikiáltási árral. — Aradon, 1892. évi március hó 23-án. **M. kir. államjóságigazgatóság.** (Utánnymat nem díjaztatik.) 2-1

Eredeti magról termelt első évi termésű

olasz kendermag

kapható métermázsanként 20 frtjával Sárospatakon

Láczay László
földbirtokosnál.

*-16 **Kívánatra minta küldetik.**

1363. sz.
tkvi 1892.

Árverési hirdetés.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Taussig és Ziffer cég végrehajtónak Reiner Ignác és Reiner Sándor végrehajtást szenvedők elleni 2110 frt tőkeletelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék (a zombori kir. járásbíróhoz) területén lévő, Nemes-Militicsen fekvő, a nemes militicsi 257. sz. tjkvben A. alatt foglalt 323. hr. s 318. ö. i. sz. Reiner Ignácot megillető felülépitményre 1000 frtban; továbbá a nemes militicsi 116. sz. tjkvben ugyanannak tulajdonánál bejegyzett s A. alatt foglalt 125 hr. s 125. ö. i. számú házra 400 frtban az árverést ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1892. évi április hó 26-ik napján délelőtti 10 órakor** Nemes Militicsen községhezánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.
Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvényeikk 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.
Kelt Zomborban, 1892. évi február hó 5-én.
A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság
Radány Péter,
kir. trvszéki bíró.